

नेपाल लेखापरीक्षणमान ८०५

विशेष विशेष ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू-वित्तीय विवरणको एउटा ईकाई वा लेखा, विशेष तत्व र एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणहरू

(अन्तराष्ट्रिय गुणस्तर नियन्त्रणमान, लेखापरीक्षण पुनरावलोकन, अन्य आश्वस्तता तथा सम्बद्ध सेवाहरू घोषणाहरूको हाते पुस्तक सन् २०१० अंग्रेजी संस्करणको अनुवाद)

विषयसूची

	अनुच्छेद
परिचय	
यस ने.ले.प.मा.को क्षेत्र	१-३
लागू हुने मिति	४
उद्देश्य	५
परिभाषा	६
आवश्यकता	
अनुबन्ध स्वीकार गर्दा विचार पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू	७-९
लेखापरीक्षणको योजना र कार्य सम्पादन गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू	१०
राय निर्माण र प्रतिवेदन गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू	११-१७
प्रयोग र अन्य ब्याख्यात्मक सामग्री (Application and Other Explanatory Material)	
नेपाल लेखापरीक्षणमान क्षेत्र	क१-क४
अनुबन्ध स्वीकार गर्दा विचार पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू	क५-क९
लेखापरीक्षणको योजना र कार्य सम्पादन गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु	क१०-क१४

पर्ने कुराहरू

राय निर्माण र प्रतिवेदन गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू क१५-क१८

अनुसूची १: वित्तीय विवरणको एउटा इकाई वा लेखा, विशेष तत्वको उदाहरणहरू

अनुसूची २: एउटा वित्तीय विवरण र वित्तीय विवरणको विशेष तत्वसम्बन्धी लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका उदाहरणहरू

नेपाल लेखापरीक्षणमान ८०५ “विशेष विशेष ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु- वित्तीय विवरणको एउटा ईकाई वा लेखा, विशेष तत्व र एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणहरु” लाई नेपाल लेखापरीक्षणमान २०० नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुरूप लेखापरीक्षणको आचारण र स्वतन्त्र लेखापरीक्षणको समग्र उद्देश्य”सँग जोडेर अध्ययन गरिनु पर्दछ ।

परिचय

यस नेपाल लेखापरीक्षणमानको क्षेत्र

१. नेपाल लेखापरीक्षणमान १००-७०० का सेटहरू वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गर्न प्रयोग गरिन्छ, र अन्य ऐतिहासिक वित्तीय सूचनाको लेखापरीक्षण गर्दा परिस्थितिअनुसार आवश्यक भएमा यसलाई प्रयोग गरिन्छ। यो ने.ले.प.मा. ले वित्तीय विवरणको एउटा ईकाई वा लेखा, विशेष तत्व र एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गर्दा प्रयोग हुने नेपाल लेखापरीक्षणमानहरूको प्रयोगमा हुने विशेष परिस्थितिहरूको बारेमा उल्लेख गर्दछ। एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको शीर्षक, लेखा वा विशेष तत्व सामान्य वा विशेष उद्देश्य आधारशिला अनुरूप तयार हुन सक्नेछ। यदि विशेष उद्देश्य आधारशिला अनुरूप तयार गरिएमा नेपाल लेखापरीक्षणमान ८००^१ पनि लेखापरीक्षण कार्यमा प्रयोग हुन्छ। (सन्दर्भ : अनुच्छेद क१-क४)
२. यो नेपाल लेखापरीक्षणमान सामुहिक वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षकको उद्देश्यहरूको लागि सामुहिक अनुबन्ध टोलीको अनुरोधमा आंशिक कार्यको परिणामको रूपमा जारी गरिएको आंशिक लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको स्रोतमा लागू हुँदैन गर्दैन। (नेपाल लेखापरीक्षणमान ६०० हेर्नुहोस)^२
३. यो नेपाल लेखापरीक्षणमान ले अरुनेपाल लेखापरीक्षणमान हरूको आवश्यकता/शर्तहरूलाई खारेज गर्दैन न त यसले अनुबन्धको परिस्थितिहरूमा सान्दर्भिक हुन सक्ने विशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने सबै कुराहरूको बारेमा उल्लेख गर्दछ।

१ नेलेपमा ८००, “विशेष ध्यान दिनुपर्ने कुरा- विशेष उद्देश्य ढाँचा अनुरूप तयार गरिएको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणहरु”

२ नेलेपमा ६००, “विशेष ध्यान दिनुपर्ने कुरा- एकीकृत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण (सहभागी लेखापरीक्षहरूको काम लगायत)।”

लागू हुने मिति (Effective Date)

४. यो ने.ले.प.मा. अन्तराष्ट्रिय गुणस्तर नियन्त्रणमान, लेखापरीक्षण पुनरावलोकन, अन्य आश्वस्तता तथा सम्बद्ध सेवाहरु घोषणाहरुको हाते पुस्तक सन् २०१० को अंग्रेजी संस्करणको अनुवाद ।

उद्देश्य

५. वित्तीय विवरणको एउटा ईकाई वा लेखा, विशेष तत्व र एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणहरूमा नेपाल लेखापरीक्षणमानहरूको प्रयोग गर्दा लेखापरीक्षकको उद्देश्य निम्न कुराहरूसँग सान्दर्भिक भई विशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरूलाई उपयुक्त रूपमा सम्बोधन गर्नु हो:

- (क) अनुबन्धको स्वीकृति,
(ख) त्यस अनुबन्धको कार्य सम्पादन र योजना,
(ग) वित्तीय विवरणको एउटा ईकाई वा लेखा, विशेष तत्व र एकल वित्तीय विवरणहरूमा राय निर्माण गर्नु र प्रतिवेदन दिनु ।

परिभाषाहरू

६. यस नेपाल लेखापरीक्षणमान को उद्देश्यको लागि देहायका कुराहरू सान्दर्भिक छन्:

- क) “वित्तीय विवरणको अंग (Element of a Financial Statement)” वा “अंग” भन्नाले “तत्व, लेखा वा वित्तीय विवरणको इकाई” बुझिन्छ ।
ख) “नेपाल लेखामान/नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान” भन्नाले नेपाल लेखामान बोर्डद्वारा जारी गरिएका नेपाल लेखामान/नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान भन्ने बुझिन्छ । र
ग) एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वले सम्बन्धित टिप्पणीहरूलाई समावेश गर्दछ । सम्बन्धित टिप्पणीहरूले सामान्यतया वित्तीय तत्व वा तत्वसँग सम्बन्धित महत्वपूर्ण लेखाप्रणाली नीतिहरू र वित्तीय विवरणहरू वा

तत्वहरूसँग सम्बद्ध अन्य वर्णनात्मक सूचनाहरू समावेश गर्दछ ।

आवश्यकताहरू

अनुबन्ध स्वीकार गर्दा विचार पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू

नेपाल लेखापरीक्षणमान हरूको प्रयोग

७. नेपाल लेखापरीक्षणमान २०० अनुसार लेखापरीक्षकले लेखापरीक्षणसँग^३ सम्बन्धित सबै नेपाल लेखापरीक्षणमानहरूको पालना गर्नु आवश्यक हुन्छ । एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको लेखापरीक्षण कार्य गर्दाको अवस्थामा लेखापरीक्षक निकायको सबै वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण कार्य गर्न पनि संलग्न भएको छ, भन्ने आधारमा यी आवश्यकताहरू क्रमैसँग लागू हुन्छन् । यदि लेखापरीक्षक निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण कार्य गर्न पनि संलग्न भएको छैन भने लेखापरीक्षकले एकल वित्तीय विवरण वा ती वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको लेखापरीक्षण नेपाल लेखापरीक्षणमानहरूको व्यवहारिकताको आधारमा भएको छ, छैन भन्ने कुरा निर्धारण गर्नुपर्नेछ । (सन्दर्भ: अनुच्छेद क५-क६)

वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाको स्वीकार्यता (Acceptability of the Financial Reporting Framework)

८. नेपाल लेखापरीक्षणमान २१० अनुसार लेखापरीक्षकले वित्तीय विवरणहरूको^४ तयारीमा प्रयोग गरिएको वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाको स्वीकार्यतासम्बन्धमा निर्णय गर्नु आवश्यक हुन्छ । वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको वा एकल वित्तीय विवरणको

३ नेलेपमा, २००, “नेपाल लेखापरीक्षणहरू मान अनुसार स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको कार्य र समग्र उद्देश्य” अनुच्छेद १८ ।

४ नेलेपमा, २१०, “लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूमा सहमति” अनुच्छेद ६(क) ।

लेखापरीक्षण कार्यको मामिलामा यसले लक्षित प्रयोगकर्ताहरूलाई बुझ्न वित्तीय विवरणहरू वा तत्वहरूमा भएका सूचनाहरूको जानकारीहरू दिन र वित्तीय विवरणहरू वा तत्वहरूमा भएका तथ्यगत कारोवारहरू र परिघटनाहरूसम्बन्धी सूचनाहरूको जानकारी दिन पर्याप्त खुलासाहरू प्रदान गर्ने गरी लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाले परिणाम दिन सक्छ, सक्दैन भन्ने कुरालाई समावेश गर्दछ । (सन्दर्भ: अनुच्छेद क७)

रायको स्वरूप

९. नेपाल लेखापरीक्षणमान २१० अनुसार लेखापरीक्षकद्वारा जारी गरिने कुनै पनि प्रतिवेदनको^५ अपेक्षित स्वरूप समावेश गरिएको शर्तहरूमा भएको लेखापरीक्षण अनुबन्धको सहमति आवश्यक हुन्छ । एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणको हकमा वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्व वा एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणको हकमा लेखापरीक्षकले परिस्थितिहरूअनुसार रायको अपेक्षित स्वरूप उपयुक्त छ, छैन भन्ने कुरामा विचार गर्नेछ । (सन्दर्भ: अनुच्छेद क७)

लेखापरीक्षणको योजना र कार्य सम्पादन गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू

१०. नेपाल लेखापरीक्षणमान २०० ले अन्य ऐतिहासिक सूचनाहरूको लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा आवश्यकताअनुसार प्रयोग गरिनु पर्ने वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणको स्रोतमा नेपाल लेखापरीक्षणमानहरू लेखिएको भनी उल्लेख गरेको छ ।^{६, ७} वित्तीय विवरणको विशेष तत्व वा एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन वा योजना गर्दा लेखापरीक्षकले अनुबन्धको

५ नेलेपमा, २१०, अनुच्छेद १०(ड) ।

६ नेलेपमा, २००, अनुच्छेद २ ।

७ नेलेपमा, २००, अनुच्छेद १३(१) ले “वित्तीय विवरण” भन्ने शब्दालवीलाई सामान्यतया लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन ढाँचाको आवश्यकताले निर्धारण गरेको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटलाई जनाउँछ ।

परिस्थितिहरूअनुसार आवश्यकता बमोजिम सम्बद्ध सबै अलेमाहरूको प्रयोग गर्नु पर्नेछ । (सन्दर्भ: अनुच्छेद क१०-क१४)

राय बनाउने र प्रतिवेदन गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू

११. एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वमा राय बनाउने र प्रतिवेदन गर्दा लेखापरीक्षकले अनुबन्धको परिस्थितिअनुसार आवश्यकता बमोजिम अपनाइएका नेपाल लेखापरीक्षणमान ७००^६ का शर्त/आवश्यकताहरू प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट र एकल वित्तीय विवरण वा ती वित्तीय विवरणहरूका विशेष तत्व माथिको प्रतिवेदन

१२. यदि लेखापरीक्षकले निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षणसँगै एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको लेखापरीक्षण गर्ने सम्बन्धमा अनुबन्ध स्वीकार गर्दछ भने लेखापरीक्षकले हरेक अनुबन्धको लागि पृथक पृथक राय अभिव्यक्त गर्नेछ ।

१३. लेखापरीक्षण गरिएको एकल वित्तीय विवरण वा लेखापरीक्षण गरिएको वित्तीय विवरणको विशेष तत्व लेखापरीक्षण गरिएको निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटसँगै प्रकाशित हुन सक्दछ । यदि लेखापरीक्षक एकल वित्तीय विवरणको प्रस्तुति वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वले वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटबाट यसलाई पर्याप्त मात्रामा भिन्न देखाउँदैन भन्ने निष्कर्षमा पुग्दछ भने लेखापरीक्षकले अवस्थामा सुधार गर्नको लागि व्यवस्थापनलाई भन्नु पर्नेछ । अनुच्छेद १५ र १६ को सम्बन्धमा लेखापरीक्षकले वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको रायबाट एकल वित्तीय विवरणको रायमा वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको रायमा पनि अन्तर देखाउनु पर्नेछ । लेखापरीक्षकले यस्तो पृथकतामा सन्तुष्ट नभएसम्म एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको राय समावेश भएको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन जारी गर्नेछैन ।

८ नेलेपमा, ७००, “राय बनाउने र वित्तीय विवरण सम्बन्धी प्रतिवेदन”

परिमार्जित राय, तात्विक अनुच्छेदको जोड वा निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा भएको अन्य तात्विक अनुच्छेद

१४. यदि निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा भएको राय परिमार्जन गरिएको छ, भने वा त्यो प्रतिवेदनले तात्विक अनुच्छेद वा अन्य तात्विक अनुच्छेदको जोडलाई समावेश गर्दछ, भने लेखापरीक्षकले एकल वित्तीय विवरण वा ती वित्तीय विवरणको विशेष तत्व माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा यसले पार्न सक्ने असर निर्धारण गर्नेछ । उपयुक्त ठानिएको अवस्थामा लेखापरीक्षकले क्रमैसँग एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्व वा तात्विक अनुच्छेदको जोड वा निकायको वित्तीय विवरणको माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा भएको अन्य तात्विक अनुच्छेद माथिको राय परिमार्जन गर्नेछ । (सन्दर्भ: अनुच्छेद क१७)
१५. यदि लेखापरीक्षक निकायको समग्र वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथि राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गर्ने वा विपरीत राय अभिव्यक्त गर्ने निष्कर्षमा पुग्दछ, भने नेपाल लेखापरीक्षणमान ७०५ ले लेखापरीक्षकलाई ती वित्तीय विवरणहरूको हिस्साको रूपमा रहेका एकल वित्तीय विवरण माथिको वा ती वित्तीय विवरण^१ तयार हुन हिस्साको रूपमा रहेका विशेष तत्व माथिको उही लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा अपरिमार्जित राय समावेश गर्न अनुमति प्रदान गर्दैन । (सन्दर्भ: अनुच्छेद क१८)
१६. यदि लेखापरीक्षक निकायको समग्र वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथि राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गर्ने वा विपरीत राय अभिव्यक्त गर्ने निष्कर्षमा पुग्दछ, तर ती वित्तीय विवरणमा समावेश गरिएका विशेष तत्वको छुट्टै लेखापरीक्षण गरिएको स्रोतमा जे भए पनि लेखापरीक्षकले ती तत्व माथि अपरिमार्जित राय व्यक्त गर्ने सम्बन्धमा विचार गर्नेछ, यदि निम्न अवस्था भएमा मात्रै लेखापरीक्षकले त्यसो गर्नेछ:

१. नेलेपमा ७०५, “स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा रायको परिमार्जन” अनुच्छेद १५ ।

- (क) लेखापरीक्षकलाई नियम वा कानूनले त्यस्तो गर्नबाट निषेध गरिएको छैन ।
- (ख) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा अभिव्यक्त गरिएको राय विपरित राय वा राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गरिएको राय समावेश गरिएको प्रतिवेदनसँग एकैसाथ प्रकाशित गरिएको छैन । र
- (ग) विशेष तत्वले निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको मुख्य अंश निर्माण गर्दैन ।

१७. यदि लेखापरीक्षकले समग्र वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको वित्तीय विवरणहरू माथि विपरित राय वा राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गरी राय व्यक्त गर्दछ भने लेखापरीक्षकले वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको एकल वित्तीय विवरण माथि अपरिमार्जित राय व्यक्त गर्नु पर्नेछ । यो लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा अभिव्यक्त गरिएको विपरित राय वा राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गरिएको राय समावेश गरिएको प्रतिवेदनसँग एकैसाथ एकल वित्तीय विवरण माथिको लेखापरीक्षकको राय प्रकाशित नगरिएको अवस्था हो । यो यसकारणले हुन्छ, की एकल वित्तीय विवरण ती वित्तीय विवरणहरूको मुख्य अंशको रूपमा रहेको मानिएको हुन्छ ।

प्रयोग र अन्य ब्याख्यात्मक सामग्री (Application and Other Explanatory Material)

यो नेपाल लेखापरीक्षणमान को क्षेत्र (सन्दर्भ : अनुच्छेद १)

क१. नेपाल लेखापरीक्षणमान २०० ले “ऐतिहासिक वित्तीय सूचना” पदावलीलाई कुनै विशेष निकायको स्रोतमा निकायको विगत अवधिमा भएको आर्थिक घटनाको बारेमा वा विगतको समयको कुनै क्षणमा आर्थिक परिस्थिति वा अवस्थाको^{१०} बारेमा निकायको लेखाप्रणालीबाट प्राथमिक रूपमा प्राप्त वित्तीय पदावलीको रूपमा परिभाषित गर्दछ ।

१० नेलेपमा २००, अनुच्छेद १३ (छ)

नेलेपमा ८०५ : विशेष विशेष ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु - वित्तीय विवरणको एउटा ईकाई बालेखा, विशेष तत्व र एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणहरु

- क२. नेपाल लेखापरीक्षणमान २०० ले “वित्तीय विवरण” पदावलीलाई सम्बद्ध टिप्पणी, वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाअनुसार जानकारी गराउन खोजिएको निकायको आर्थिक स्रोतहरू वा कुनै खास समयको दायित्वहरू वा समयको दौरानमा यसमा भएका परिवर्तनहरू लगायत ऐतिहासिक वित्तीय विवरणहरूको संरचित प्रतिनिधित्वको रूपमा परिभाषित गरेको छ। यो शब्दावलीले सामान्यतया लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाले^{११} तोकेको आवश्यकताहरूले निर्धारण गरेअनुसारको वित्तीय विवरणहरूको एउटा पूर्ण सेटलाई जनाउँछ।
- क३. वित्तीय विवरणको विशेष तत्व वा एकल वित्तीय विवरण जस्ता अन्य ऐतिहासिक सूचनाहरूको लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा आवश्यकताअनुसार प्रयोग गरिनु पर्ने वित्तीय विवरणहरूको ^{१२} लेखापरीक्षणको स्रोतमा नेपाल लेखापरीक्षणमान हू लेखिएका छन्। यस सम्बन्धमा यो नेपाल लेखापरीक्षणमान ले सहयोग गर्दछ। (यस्ता अन्य ऐतिहासिक वित्तीय सूचनाको उदाहरण अनुसूची १ मा सुचीकृत गरिएको छ)
- क४. अन्य ऐतिहासिक वित्तीय सूचनाहरूको लेखापरीक्षणभन्दा पृथक मनासिव सुनिश्चित अनुबन्ध, आश्वस्तता अनुबन्धको नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSAE) ३०००^{१३} अनुसार सम्पन्न गरिन्छ।

अनुबन्ध स्वीकार गर्दा विचार पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू

नेपाल लेखापरीक्षणमान हूको प्रयोग (सन्दर्भ: अनुच्छेद ७)

- क५. नेपाल लेखापरीक्षणमान २०० अनुसार लेखापरीक्षकले (क) वित्तीय विवरण लेखापरीक्षण अनुबन्धसँग सम्बन्धित स्वतन्त्रता सुनिश्चित गर्ने ती सबै कुराहरू लगायत सम्बद्ध नैतिक आवश्यकताहरू र (ख)

११ नेलेपमा २००, अनुच्छेद १३(ज)

१२ नेलेपमा २००, अनुच्छेद २

१३ सुनिश्चित अनुबन्धको नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSAE) ३०००, “अन्य ऐतिहासिक वित्तीय सूचनाहरूको लेखापरीक्षणभन्दा पृथक मनासिव सुनिश्चित अनुबन्ध”

लेखापरीक्षण कार्यसँग सम्बन्धित सबै नेपाल लेखापरीक्षणमान हरूको परिपालना गर्नु आवश्यक हुन्छ । लेखापरीक्षकले लेखापरीक्षण कार्य शर्तात्मक भएको र शर्त उपस्थित नभएको कारणले सबै नेपाल लेखापरीक्षणमान सान्दर्भिक नभएको वा शर्तहरू सान्दर्भिक नभएको परिस्थिति नभएसम्म नेपाल लेखापरीक्षणमान हरूको शर्तहरू मान्नु पनि आवश्यक हुन्छ । अपवादात्मक परिस्थितिहरूमा आवश्यकता/शर्तको उद्देश्य हासिल गर्न वैकल्पिक लेखापरीक्षण कार्यविधिहरूको प्रयोग गरी आवश्यकताअनुसार सम्बद्ध नेपाल लेखापरीक्षणमानहरूको शर्तहरूबाट पछि हट्ने निर्णय लेखापरीक्षकले गर्न सक्नेछ ।^{१४}

क६. लेखापरीक्षक निकायको वित्तीय विवरणहरूको सम्पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण पनि गर्न संलग्न नभएको अवस्थामा वित्तीय विवरणको विशेष तत्व वा एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण कार्यसँग सम्बन्धित नेपाल लेखापरीक्षणमानहरूको आवश्यकताको परिपालना व्यवहारिक नहुन सक्दछ । यस्तो अवस्थाहरूमा निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण गर्ने लेखापरीक्षकको रूपमा यसको आन्तरिक नियन्त्रण लगायत यसको वातावरण र निकायको उही स्तरको बुझाई लेखापरीक्षकसँग अक्सर गरेर हुँदैन । निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षणको लागि आवश्यक हुने स्वभाविक गुणयुक्त लेखा अभिलेख वा अन्य लेखा सम्बन्धी सूचनाहरूको बारेमा लेखापरीक्षकसँग लेखापरीक्षण प्रमाण पनि हुँदैनन् । यसैगरी लेखापरीक्षकले लेखापालनसम्बन्धी अभिलेखबाट प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूलाई पुष्टि गर्न थप प्रमाणहरू जुटाउनु आवश्यक हुन्छ । वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको लेखापरीक्षण कार्यको हकमा निश्चित नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुसार लेखापरीक्षण भइरहेको तत्वसँग असमानुपातिक हुनसक्ने लेखापरीक्षण कार्य आवश्यक हुनसक्दछ । उदाहरणको लागि यद्यपि प्राप्त हुनसक्ने लेखाहरूको अनुसूचीको

१४ नेलेपमा २००, अनुच्छेद १४, १८ र २२-२३ ।

लेखापरीक्षणको परिस्थितिहरूमा नेपाल लेखापरीक्षणमान ५७०^{१५} को आवश्यकताहरू सम्बद्ध हुनेजस्ता हुन्छन् तथापि लेखापरीक्षणको प्रयास गर्दा ती आवश्यकता/शर्तहरूको परिपालना व्यवहारिक नहुन सक्दछन् । यदि लेखापरीक्षक नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुसार एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको लेखापरीक्षण व्यवहारिक हुन नसक्ने निष्कर्षमा पुग्दछ भने अन्य प्रकारको अनुबन्ध बढी व्यवहारिक हुनसक्दछ भन्ने विषयमा लेखापरीक्षकले व्यवस्थापनसँग छलफल गर्न सक्दछ ।

वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाको स्वीकार्यता (Acceptability) (सन्दर्भ: अनुच्छेद ८)

क७. एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्व वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट (उदाहरणको लागि, नेपाल लेखामान/नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान) को तयारीको लागि स्तर निर्धारण गर्ने मान्यता प्राप्त संस्था वा आधिकारिक संस्थाबाट स्थापित वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलामा आधारित रहेको लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलामा तयार हुन सक्दछ । यदि यस्तो अवस्था भएमा लागू गर्न सकिने आधारशिलाको स्वीकार्यताको निर्धारणले पर्याप्त खुलासाहरू प्रदान गर्न सक्ने एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको प्रस्तुतिकरणसँग सम्बद्ध आधारशिलामा आधारित आधारशिलाले सबै प्रकारका आवश्यकताहरू समावेश गर्छ, गर्दैन भन्ने कुरामा विचार गर्दछ ।

रायको स्वरूप (सन्दर्भ: अनुच्छेद ९)

क८. लेखापरीक्षकद्वारा अभिव्यक्त गरिने रायको स्वरूप लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिला र लागू गर्न सकिने कुनै कानून वा नियमहरूमा निर्भर रहन्छ ।^{१६} नेपाल लेखापरीक्षणमान ७०० अनुसार:^{१७}

१५ नेलेपमा, ५७०, “चालु सम्बन्ध”

१६ नेलेपमा २००, अनुच्छेद ८ ।

१७ नेलेपमा ७००, अनुच्छेद ३५-३६ ।

(क) उचित प्रस्तुति आधारशिला अनुसार तयार गरिएको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथि अपरिमार्जित राय अभिव्यक्त गरिएको अवस्थामा कानून र नियमहरूअनुसार अन्यथा गर्नु आवश्यक भएमा बाहेक लेखापरीक्षकको रायले तलका पदावलीहरू मध्ये एकको प्रयोग गर्दछ:

- i) लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाअनुसारका सबै तथ्यगत स्रोतमा वित्तीय विवरणहरूले उचित रूपमा प्रस्तुति गर्दछ; वा
- ii) लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाअनुसारका वित्तीय विवरणहरूले सत्य र स्वच्छ दृष्टिकोण दिन्छन् ।

(ख) परिपालना गर्नु पर्ने आधारशिलाअनुसार तयार गरिएको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथि अपरिमार्जित राय अभिव्यक्त गरिएको अवस्थामा लागू गर्न सकिने वित्तीय आधारशिला अनुरूप सबै सारयुक्त स्रोतमा वित्तीय विवरणहरू तयार पारिएको छ भनी लेखापरीक्षकको रायले उल्लेख गर्दछ ।

क९. एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको हकमा प्रयोग गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाले वित्तीय विवरणहरूको वा तत्वको प्रस्तुतिको स्पष्ट रूपले सम्बोधन नगर्न सक्दछ । यो एउटा यस्तो अवस्था हुन सक्नेछ, जहाँ लागू गर्न सकिने वित्तीय विवरण आधारशिला वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको तयारीको लागि मान्यता प्राप्त मान निर्धारण गर्ने निकाय वा अधिकार प्राप्त निकायद्वारा स्थापित गरिएको वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिला (उदाहरणको लागि नेपाल लेखामान/ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान) मा आधारित हुन्छ । तसर्थ, लेखापरीक्षकले लागू गर्न सकिने वित्तीय आधारशिला अनुरूप रायको अपेक्षित स्वरूप उपयुक्त छ, छैन भन्ने सम्बन्धमा विचार गर्दछ । “सबै तथ्यगत स्रोतहरूमा उचित रूपमा प्रस्तुत गर्दछ” वा “सही र उचित दृष्टिकोण प्रदान गर्दछ” भन्ने जस्ता पदावलीहरू लेखापरीक्षकको रायमा

समावेश गर्नु उपयुक्त छ, छैन भन्ने सम्बन्धमा लेखापरीक्षकको विचारलाई निम्न कुराहरूले प्रभाव पार्दछ:

- वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको तयारी गर्न लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिला स्पष्ट रूपले वा अस्पष्ट रूपले निषेधित गरिएको छ, छैन ।
- एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वले निम्न बमोजिम गरेका छन्, छैनन्:
 - निश्चित वित्तीय विवरण वा विशेष तत्वसँग सम्बद्ध आधारशिलाको हरेक शर्त/आवश्यकता पूर्ण रूपमा परिपालना भएका छन्, छैनन् र वित्तीय विवरणको वा तत्वको प्रस्तुतिले सम्बन्धित टिप्पणीहरू सामेल गरेका छन्, छैनन् ।
 - उचित प्रस्तुति आवश्यक भएको खण्डमा आधारशिलाले अपेक्षा गरेकोभन्दा बढी खुलासाहरू प्रदान गर्नु पर्दछ वा अपवादात्मक परिस्थितिहरूमा आधारशिलाको शर्त/आवश्यकताबाट पछि हट्नु पर्दछ ।

रायको अपेक्षित स्वरूपको सम्बन्धमा लेखापरीक्षकको निर्णय व्यवसायिक निर्णयको विषयवस्तु हो । निश्चित क्षेत्राधिकारमा सामान्यतया स्वीकार गरिएको उचित प्रस्तुति आधारशिला अनुरूप तयार गरिएको एकल वित्तीय विवरण माथिको वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्व माथिको लेखापरीक्षकको रायमा “सबै तथ्यगत स्रोतहरूमा उचित रूपमा प्रस्तुत गर्दछ” वा “सही र उचित दृष्टिकोण प्रदान गर्दछ” भन्ने जस्ता पदावलीहरूको प्रयोग भएको छ, छैन भन्ने कुराले यो प्रभावित हुन सक्दछ ।

लेखापरीक्षणको योजना र कार्य सम्पादन गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू (सन्दर्भः अनुच्छेद १०)

- क१०. हरेक नेपाल लेखापरीक्षणमान को सान्दर्भिकताले सावधानीपूर्वक विचार गर्नु पर्ने कुराको अपेक्षा गर्दछ । वित्तीय विवरणको एउटा विशेष तत्व मात्र लेखापरीक्षण कार्यको विषय भएको अवस्थामा पनि नेपाल लेखापरीक्षणमान २४०^{१८}, नेपाल लेखापरीक्षणमान ५५०^{१९} र नेपाल लेखापरीक्षणमान ५७० जस्ता नेपाल लेखापरीक्षणमानहरू सिद्धान्ततः सम्बद्ध हुन्छन् । यो यसकारण हुन्छ, की जालसाजीको परिणामको रूपमा, सम्बद्ध पक्ष कारोवारको प्रभाव वा लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिला अन्तर्गत गरिरहेको अनुमान वित्तीय विवरणको गलत प्रयोगले तत्वको गलत उल्लेख हुन सक्दछ ।
- क११. अझै बढी भन्नु पर्दा नेपाल लेखापरीक्षणमानहरू वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण कार्यको स्रोतमा लेखिएका हुन, एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको^{२०} लेखापरीक्षण कार्यमा लागू गरिएको अवस्थामा आवश्यकताअनुसार तिनीहरूलाई ग्रहण गरिनु पर्दछ । उदाहरणको लागि वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको बारेमा व्यवस्थापनबाट भएको लिखित भनाईलाई लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिला अनुरूप वित्तीय विवरण वा तत्वको प्रस्तुतिको विषयमा लिखित भनाइद्वारा प्रतिस्थापित हुन सक्दछ ।
- क१२. एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको लेखापरीक्षण निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षणसँगै गरिएको अवस्थामा वित्तीय विवरण वा तत्वको लेखापरीक्षणमा निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षणको अंगको रूपमा प्राप्त भएका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू प्रयोग गर्न लेखापरीक्षक सक्षम हुन सक्दछ ।

१८ नेलेपमा २४०, “वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणमा भएको जालसाजीसँग सम्बन्धित लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू”

१९ नेलेपमा ५५०, “सम्बन्धित पक्षहरू”

२० नेलेपमा २००, अनुच्छेद २ ।

यद्यपि नेपाल लेखापरीक्षणमानहरू अनुसार लेखापरीक्षकले वित्तीय विवरण वा तत्व माथिको राय आधारित हुने पर्याप्त र उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गरी वित्तीय विवरण वा तत्वको लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गर्नु वा योजना बनाउनु आवश्यक हुन्छ ।

क१३. एकल वित्तीय विवरणहरूले वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट र सम्बन्धित टिप्पणीहरू लगायत ती वित्तीय विवरणहरूका धेरै तत्वहरू समावेश गर्दै एकआपसमा अन्तरसम्बन्धित रहेका हुन्छन् । यसैगरी एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको लेखापरीक्षण कार्य गर्दाको अवस्थामा वित्तीय विवरण वा यसको तत्वको सम्बन्धमा कुनै एकको बारेमा मात्रै पृथक रूपमा विचार गर्न लेखापरीक्षक सक्षम नहुन सक्दछ । परिणामस्वरूप लेखापरीक्षण कार्यको उद्देश्य परिपूर्ति गर्नको निमित्त लेखापरीक्षकले अन्तरसम्बन्धित इकाईको सम्बन्धमा लेखापरीक्षण कार्यविधिहरू पूरा गर्नु आवश्यक हुन सक्दछ ।

क१४. अझै बढी एकल वित्तीय विवरणको लागि वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको लागि सारयुक्त रूपमा निर्धारण गरिएकोभन्दा निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेटको लागि सारयुक्त रूपमा निर्धारण गरिएको कुराले नसच्याइएको गलत विवरणको मूल्यांकन र लेखापरीक्षण कार्यविधिको प्रकृति, समय तालिका र हदलाई प्रभाव पार्न सक्ने छ ।

राय निर्माण र प्रतिवेदन गर्दा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने कुराहरू (सन्दर्भ: अनुच्छेद ११)

क१५. नेपाल लेखापरीक्षणमान ७०० अनुसार लेखापरीक्षकले राय बनाउदा वित्तीय विवरणहरूमा^{२१} उल्लेख गरी जानकारी गराउन खोजिएका सारयुक्त कारोवारहरू तथा घटनाहरूको प्रभाव बुझ्नको लागि लक्षित प्रयोगकर्ताहरूलाई सक्षम बनाउन वित्तीय विवरणहरूले पर्याप्त खुलासाहरू गरेको छ, छैन भन्ने सम्बन्धमा मूल्यांकन गर्नु आवश्यक हुन्छ । एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्वको मामिलामा लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाको शर्त/आवश्यकताको दृष्टिकोणबाट सम्बद्ध टिप्पणी लगायत वित्तीय

२१ नेलेपमा७००, अनुच्छेद १३(ड) ।

विवरण वा यसका तत्वहरूले वित्तीय विवरणहरूमा उल्लेख गरी जानकारी गराउन खोजिएका सारभूत कारोवारहरू तथा घटनाहरूको प्रभाव बुझ्नको लागि लक्षित प्रयोगकर्ताहरूलाई सक्षम बनाउन वित्तीय विवरणहरूले पर्याप्त खुलासाहरू गर्दछ ।

क१६. यस नेपाल लेखापरीक्षणमान को अनुसूची २ ले एकल वित्तीय विवरण वा वित्तीय विवरणको विशेष तत्व माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनहरूका उदाहरणहरू समावेश गरेको छ ।

परिमार्जित राय, तात्त्विक अनुच्छेदको जोड वा निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा भएको अन्य तात्त्विक अनुच्छेद (सन्दर्भ: अनुच्छेद १४-१५)

क१७. निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथिको परिमार्जित राय, तात्त्विक अनुच्छेदको जोड वा लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा भएको अन्य तात्त्विक अनुच्छेद लेखापरीक्षण गरिएको वित्तीय विवरण वा लेखापरीक्षण गरिएको तत्वसँग सम्बन्धित नभएको अवस्था भए पनि लेखापरीक्षकले अभै पनि यसलाई वित्तीय विवरण वा तत्व माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा अन्य तात्त्विक अनुच्छेदमा परिमार्जनको लागि सिफारिस गर्न उपयुक्त मान्न सक्दछ, किनभने लेखापरीक्षकले यसलाई लेखापरीक्षण गरिएको वित्तीय विवरण वा लेखापरीक्षण गरिएको तत्व वा सम्बद्ध लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका प्रयोगकर्ताहरूको बुझाईसँग सम्बद्ध भएको मूल्यांकन गर्न सक्दछ । (हेर्नुहोस नेपाल लेखापरीक्षणमान ७०६)^{२२}

क.१८. निकायको वित्तीय विवरणको पूर्ण सेट माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा सान्दर्भिक भएको ठाउँमा नगद प्रवाह र सञ्चालनको परिणाम सम्बन्धमा राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गर्ने गरी व्यक्त गरिएको राय र समग्र रूपमा^{२३} वित्तीय विवरणको सम्बन्धमा नभई सञ्चालन र

२२ नेलेपमा , ७०६, “स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा भएको सारवान अनुच्छेद र अन्य अनुच्छेदको जोड” अनुच्छेद ६ ।

२३ नेलेपमा ५१०, “प्रारम्भिक लेखापरीक्षण अनुबन्ध - शुरु मौज्जात” अनुच्छेद क(८) र अलेपमा ७०५, अनुच्छेद क१६ ।

नगद प्रवाहको सम्बन्धमा मात्रै राय परित्यागकर्ताको राय पहिलेदेखि नै जारी गरिएकोले वित्तीय विवरणसँग सम्बन्धित अपरिमार्जित रायलाई अनुमति प्रदान गरिएको छ ।

अनुसूची १

(सन्दर्भ: अनुच्छेद ८३)

विशिष्ट तत्वहरू, लेखाहरू वा वित्तीय विवरणका इकाईहरूको उदाहरणहरू

- प्राप्त हुनसक्ने लेखाहरू, प्राप्त हुनसक्ने शंस्कास्पद लेखाहरूको लागि व्यवस्था, जिन्सी सामानहरू, निजी निवृत्तिभरण योजना (Private Pension Plan) को स्वभाविक फाईदाहरूका लागि दायित्व, पहिचान गरिएको अमूर्त सम्पत्तिको अंकित मूल्य, वा सम्बन्धित टिप्पणी लगायत “नोक्सान भएको तर प्रतिवेदन नगरिएको” वीमा सम्बन्धमा भएको दावीको लागि दायित्व ।
- बाह्यरूपले व्यवस्थापन गरिएको पूँजीको सूची र सम्बन्धित टिप्पणीहरू लगायत निजी निवृत्तिभरण योजनाको आय ।
- सम्बन्धित टिप्पणीहरू लगायत खुद भौतिक सम्पत्ति ।
- व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू लगायत लिज (Lease) मा लिइएको सम्पत्तिको सम्बन्धमा भएको भुक्तानीहरूको सूची ।
- व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू लगायत नाफा सहभागिता वा कर्मचारी लाभांशहरूको सूची ।

एकल वित्तीय विवरण र वित्तीय विवरणको विशेष तत्व माथिको लेखापरीक्षकहरूका प्रतिवेदनहरूको उदाहरणहरू

- **उदाहरण १:** सामान्य उद्देश्य आधारशिला (General Purpose Framework) अनुरूप तयार पारिएको एकल वित्तीय विवरण माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (यस उदाहरणको उद्देश्यको लागि उचित प्रस्तुति आधारशिला)
- **उदाहरण २:** विशेष उद्देश्य आधारशिला (Special Purpose Framework) अनुरूप तयार पारिएको एकल वित्तीय विवरण माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (यस उदाहरणको उद्देश्यको लागि उचित प्रस्तुति आधारशिला)
- **उदाहरण ३:** विशेष उद्देश्य आधारशिला अनुरूप तयार पारिएको **विशिष्ट तत्वहरू, लेखाहरू वा वित्तीय विवरणका इकाईहरू** माथिको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (यस उदाहरणको उद्देश्यको लागि परिपालना गरिनुपर्ने आधारशिला)

उदाहरण १:

परिस्थितिले निम्न कुराहरू समावेश गरेको छ :

- वासलातको लेखापरीक्षण (त्यो एकल वित्तीय विवरण हो) ।
- वासलात तयार गर्ने सम्बन्धमा सम्बद्ध X क्षेत्राधिकारमा वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाका शर्तहरू बमोजिम निकायको व्यवस्थापनद्वारा वासलत तयार गरिएको छ ।
- ठूलो दायराका प्रयोगकर्ताहरूको आवश्यकतालाई पूरा गर्न लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाको रूपमा उचित प्रस्तुति आधारशिला निर्माण गरिएको छ ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्रको शर्तले नेपाल लेखापरीक्षणमान २१० मा उल्लेखित वित्तीय विवरणको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको वर्णनलाई प्रतिविम्बित गर्दछ ।
- लेखापरीक्षकको रायमा “सबै सारयुक्त स्रोतहरूमा उचित रूपमा प्रस्तुत गर्दछ” भन्ने पदावलीको प्रयोग गर्नु उपयुक्त छ भनी लेखापरीक्षकले निर्णय गरेको छ ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

(उपयुक्त संबोधित पक्ष)

हामीले असार ३१, २०XX को वासलत र लेखांकन सम्बन्धी महत्वपूर्ण नीतिहरू तथा अन्य व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू सामेल भएको एबीसी(ABC) कम्पनीको सम्बद्ध वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरेका छौं । (“वित्तीय विवरण” को साथसाथै)

वित्तीय विवरणहरूका लागि व्यवस्थापनको^{२४} जिम्मेवारी

व्यवस्थापन त्यस्ता वित्तीय विवरणहरू तयार गर्न सान्दर्भिक हुने X क्षेत्राधिकारमा वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाका आवश्यकता बमोजिम यी वित्तीय विवरणहरू तयार गर्न र उचित प्रस्तुति गर्नको लागि जिम्मेवार छ र व्यवस्थापनले निर्धारण गरे बमोजिम वित्तीय विवरण तयार गर्दा जालसाजी वा भूल जुनसुकै कारणबाट भएपनि हुनसक्ने मिथ्यावर्णबाट वित्तीय विवरणहरू मुक्त हुने गरी तयार गर्न सक्षम हुनु आवश्यक छ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो जिम्मेवारी ती वित्तीय विवरणहरूको बारेमा राय व्यक्त गर्नु हो, जसमा हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य आधारित रहेको छ । हामीले हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपाल लेखापरीक्षण मान अनुसार सम्पन्न गरेका छौं । वित्तीय विवरणहरू तथ्यगत गलत विवरणबाट मुक्त छन् भन्ने मनासिव आश्वस्तताको लागि ती मानहरूले हामीले नैतिक आवश्यकताहरू तथा योजना बमोजिम लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने अपेक्षा गर्दछन् ।

वित्तीय विवरणहरूमा रहेका रकमहरू र खुलासाहरूको बारेमा लेखापरीक्षण प्रमाणहरू प्राप्त गर्न लेखापरीक्षण कार्यले कार्यसम्पादन कार्यविधिहरू समावेश गर्दछ । जालसाजी वा भूलको कारणबाट वित्तीय विवरणमा हुनसक्ने सारयुक्त गलत विवरणको जोखिमको मूल्यांकन लगायत कार्यविधिको छनौट लेखापरीक्षकको निर्णयमा भर पर्दछ । ती जोखिम मूल्यांकन गर्दा परिस्थितिअनुसार उपयुक्त लेखापरीक्षण कार्यविधिहरू निर्माण गर्नका लागि संस्थाको वित्तीय विवरणको तयारी र उचित प्रस्तुतिसँग सम्बद्ध आन्तरिक नियन्त्रणलाई लेखापरीक्षकले विचार गर्दछ । तर संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारीताको बारेमा राय व्यक्त गर्ने प्रयोजनको लागि विचार गर्दैन ।^{२५}

२४ अथवा खास क्षेत्राधिकारको कानूनी संरचनाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दावली ।

२५ लेखापरीक्षकको वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणसँगै आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारीताको बारेमा पनि राय व्यक्त गर्नु पर्ने जिम्मेवारी भएको अवस्थामा यो वाक्यलाई यसरी उल्लेख गरिनु पर्दछ: “जोखिमको मूल्यांकन गर्दा लेखा परीक्षकले परिस्थिति अनुसार उपयुक्त लेखापरीक्षण कार्यविधि निर्धारण गर्नका लागि सही र उचित

लेखापरीक्षणले प्रयोग भएको लेखा नीतिको उपयुक्तता र व्यवस्थापनद्वारा गरिएको लेखांकन प्रक्षेपणको औचित्यको मूल्यांकनलाई सामेल गर्नुका साथै वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतिको मूल्यांकनलाई सामेल गरेकोछ ।

हाम्रो लेखापरीक्षण रायलाई आधार प्रदान गर्नको लागि हामीले प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने हामीलाई विश्वास छ ।

राय

हाम्रो रायमा सबै तथ्यगत स्रोतहरूमा वित्तीय विवरणहरूले असार ३१, २०XX को एबीसी कम्पनीको वित्तीय अवस्था त्यस्ता वित्तीय विवरणहरू तयार गर्न सान्दर्भिक हुने X क्षेत्राधिकारमा वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाका आवश्यकता बमोजिम भएको उचित रूपमा प्रस्तुत गरेको छ ।

(लेखापरीक्षकको दस्तखत)

(लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मिति)

(लेखापरीक्षकको ठेगाना)

दृष्टिकोण दिने वित्तीय विवरण तयार गर्ने निकायको सम्बद्ध आन्तरिक नियन्त्रणलाई विचार गर्नेछ,।” पाद टिप्पणी १६ को सन्दर्भमा यसलाई यसरी अध्ययन गरिनु पर्दछ: “जोखिमको मूल्यांकन गर्दा लेखा परीक्षकले परिस्थिति अनुसार उपयुक्त लेखापरीक्षण कार्यविधि निर्धारण गर्नका लागि सही र उचित दृष्टिकोण दिने वित्तीय विवरण तयार गर्ने निकायको सम्बद्ध आन्तरिक नियन्त्रणलाई विचार गर्नेछ, ।”

उदाहरण २:

परिस्थितिले निम्न कुराहरू समावेश गरेको छ :

- नगद प्राप्तीहरू र खर्चहरूको विवरणको लेखापरीक्षण (त्यो एकल वित्तीय विवरण हो)
- साहु (Creditor) बाट प्राप्त नगद प्रवाहको सूचना लागि भएको अनुरोधको जवाफमा लेखांकनको नगद प्राप्ती र खर्चहरूको आधारमा निकायको व्यवस्थापनद्वारा वासलात तयार गरिएको छ, वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाहरूको छनौट गर्ने अवसर व्यवस्थापनलाई प्राप्त छ ।
- खास प्रयोगकर्ताहरूको आवश्यकतालाई पूरा गर्न लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाको रूपमा उचित प्रस्तुतिको आधारशिला निर्माण गरिएको छ ।^{२६}
- लेखापरीक्षकको रायमा “सबै सारयुक्त स्रोतहरूमा उचित रूपमा प्रस्तुत गर्दछ” भन्ने पदावलीको प्रयोग गर्नु उपयुक्त छ भनी लेखापरीक्षकले निर्णय गरेको छ ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन वितरण गर्न वा प्रयोग गर्न निषेधित गरिएको छैन ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

(उपयुक्त संबोधित पक्ष)

हामीले असार ३१, २०XX मा अन्त्य हुने वर्षको नगद प्राप्तीहरू र खर्चहरूको र लेखांकन सम्बन्धी महत्वपूर्ण लेखा नीतिहरूको सारांश तथा अन्य व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू सामेल भएको एबीसी(ABC) कम्पनीको सम्बद्ध विवरणहरूको लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरेका छौं (“वित्तीय विवरण” को साथसाथै) । टिप्पणी

२६. नेलेपमा, ८०० ले विशेष उद्देश्य ढाँचाअनुसार तयार गरिएको वित्तीय विवरणको स्वरूप र विषयवस्तुका आवश्यकता तथा मार्गदर्शनलाई उल्लेख गरेको छ ।

नेलेपमा ८०५ : विशेष विशेष ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू - वित्तीय विवरणको एउटा ईकाई वा लेखा, विशेष तत्व र एकल वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणहरू

X मा वर्णन गरिएको लेखांकनको आधारमा नगद प्राप्ती र खर्चहरूको प्रयोग गरी व्यवस्थापनद्वारा वित्तीय विवरणहरू तयार पारिएका छन् ।

वित्तीय विवरणहरूका लागि व्यवस्थापनको^{२७} जिम्मेवारी

व्यवस्थापन परिस्थितिअनुसार वित्तीय विवरणको तयारीको लागि नगद प्राप्ती र खर्चहरूमा आधारित स्वीकार्य लेखांकनको निर्धारणलाई समावेश गर्ने टिप्पणी X मा वर्णन गरिएको लेखांकनको आधारमा नगद प्राप्ती र खर्चहरूको आधारमा वित्तीय विवरणहरू तयार गर्न र उचित प्रस्तुति गर्नको लागि जिम्मेवार छ, र व्यवस्थापनले निर्धारण गरे बमोजिम वित्तीय विवरण तयार गर्दा जालसाजी वा भूल जुनसुकै कारणबाट भएपनि हुनसक्ने मिथ्यावर्णबाट वित्तीय विवरणहरू मुक्त हुने गरी तयार गर्न सक्षम हुनु आवश्यक छ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो जिम्मेवारी ती वित्तीय विवरणहरूको बारेमा राय व्यक्त गर्नु हो, जसमा हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य आधारित रहेको छ । हामीले हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य लेखापरीक्षणको नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुसार सम्पन्न गरेका छौं । वित्तीय विवरणहरू तथ्यगत गलत विवरणबाट मुक्त छन् भन्ने मनासिव आश्वस्तताको लागि ती मानहरूले हामीले नैतिक आवश्यकताहरू तथा योजना बमोजिम लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने अपेक्षा गर्दछन् ।

वित्तीय विवरणहरूमा रहेका रकमहरू र खुलासाहरूको बारेमा लेखापरीक्षण प्रमाणहरू प्राप्त गर्न लेखापरीक्षण कार्यले कार्यसम्पादन कार्यविधिहरू समावेश गर्दछ । जालसाजी वा भूलको कारणबाट वित्तीय विवरणमा हुनसक्ने सारयुक्त गलत विवरणको जोखिमको मूल्यांकन लगायत कार्यविधिको छनौट लेखापरीक्षकको निर्णयमा भर पर्दछ । ती जोखिम मूल्यांकन गर्दा परिस्थितिअनुसार उपयुक्त लेखापरीक्षण कार्यविधिहरू निर्माण गर्नका लागि संस्थाको वित्तीय विवरणको तयारी र उचित प्रस्तुतिसँग सम्बद्ध आन्तरिक नियन्त्रणलाई लेखापरीक्षकले विचार गर्दछ । तर संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारीताको बारेमा राय व्यक्त गर्ने प्रयोजनको लागि विचार गर्दैन ।

२७ अथवा खास क्षेत्राधिकारको कानूनी संरचनाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दावली ।

लेखापरीक्षणले प्रयोग भएको लेखा नीतिको उपयुक्तता र व्यवस्थापनद्वारा गरिएको लेखांकन प्रक्षेपणको औचित्यको मूल्यांकनलाई समेल गर्नुका साथै वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतिको मूल्यांकनलाई सामेल गरेकोछ ।

हाम्रो लेखापरीक्षण रायलाई आधार प्रदान गर्नको लागि हामीले प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने हामीलाई विश्वास छ ।

राय

हाम्रो रायमा सबै तथ्यगत स्रोतहरूमा वित्तीय विवरणहरूले असार ३१, २०XX मा समाप्त हुने वर्षको एबीसी (ABC) कम्पनीको नगद प्राप्तीहरू र खर्चहरू टिप्पणी X मा वर्णन गरिएको लेखांकनअनुसार नगद प्राप्ती र खर्चहरूको आधारमा उचित रूपमा प्रस्तुत गरेको छ ।

लेखांकनको आधार

हाम्रो रायलाई परिमार्जन नगरी लेखांकनको आधार वर्णन गर्ने वित्तीय विवरणमा टिप्पणी X को सम्बन्धमा हामी ध्यानाकर्षण गर्दछौं । वित्तीय विवरणहरू XYZ साहुकारहरू (Creditor) लाई सूचना प्रदान गर्न तयार गरिएको छ । परिणामस्वरूप विवरण अन्य प्रयाजनको लागि उपयुक्त हुँदैन ।

(लेखापरीक्षकको दस्तखत)

(लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मिति)

(लेखापरीक्षकको ठेगाना)

उदाहरण ३:

परिस्थितिले निम्न कुराहरू समावेश गरेको छ :

- “नोक्सान भएको तर प्रतिवेदन नगरिएको” बीमा सम्बन्धमा भएको दावीको लागि दायित्वको लेखापरीक्षण (त्यो वित्तीय विवरणको तत्व, लेखा वा इकाई हो)
- नियमहरूको आवश्यकता परिपूर्ति गर्न नियमकहरूद्वारा स्थापित गरिएको वित्तीय प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्थाबमोजिम निकायको व्यवस्थापनद्वारा वित्तीय सूचनाहरू तयार गरिएको छ, वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाहरूको छनौट गर्ने अवसर व्यवस्थापनलाई प्राप्त छैन ।
- खास प्रयोगकर्ताहरूको आवश्यक हुने वित्तीय सूचनाको आवश्यकतालाई पूरा गर्न लागू गर्न सकिने वित्तीय प्रतिवेदन आधारशिलाको रूपमा परिपालना गर्नु पर्ने आधारशिला निर्माण गरिएको छ ।^{२८}
- लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्रको शर्तले नेपाल लेखापरीक्षणमान २१० मा उल्लेखित वित्तीय विवरणको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको वर्णनलाई प्रतिविम्बित गर्दछ ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन वितरण गर्न वा प्रयोग गर्न निषेधित गरिएको छ ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

(उपयुक्त संबोधित पक्ष)

हामीले असार ३१, २०XX मा “नोक्सान भएको तर प्रतिवेदन नगरिएको” बीमा सम्बन्धमा भएको दावीको लागि एबीसी(ABC) कम्पनीको दायित्वको सूची (सूची) को लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरेका छौं । सूची (नियमकद्वारा स्थापित

२८ अलेपमा, ८०० ले विशेष उद्देश्य आधारशिला अनुसार तयार गरिएको वित्तीय विवरणको स्वरूप र विषयवस्तुका आवश्यकता तथा मार्गदर्शनलाई उल्लेख गरेको छ ।

गरिएको वित्तीय प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्थामा आधारित भएर) व्यवस्थापनद्वारा तयार पारिएको छ ।

वित्तीय विवरणहरूका लागि व्यवस्थापनको^{२९} जिम्मेवारी

व्यवस्थापन (नियमकद्वारा स्थापित गरिएको वित्तीय प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्थामा आधारित भएर) सूची तयार गर्न र व्यवस्थापनले निर्धारण गरे बमोजिम वित्तीय विवरण तयार गर्दा जालसाजी वा भूल जुनसुकै कारणबाट भएपनि हुनसक्ने मिथ्यावर्णबाट वित्तीय विवरणहरू मुक्त हुने गरी तयार गर्न सक्षम हुनु आवश्यक छ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो जिम्मेवारी ती वित्तीय विवरणहरूको बारेमा राय व्यक्त गर्नु हो, जसमा हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य आधारित रहेको छ । हामीले हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपाल लेखापरीक्षणको मान अनुसार सम्पन्न गरेका छौं । वित्तीय विवरणहरू तथ्यगत गलत विवरणबाट मुक्त छन् भन्ने मनासिव आश्वस्तताको लागि ती मानहरूले हामीले नैतिक आवश्यकताहरू तथा योजना बमोजिम लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने अपेक्षा गर्दछन् ।

वित्तीय विवरणहरूमा रहेका रकमहरू र खुलासाहरूको बारेमा लेखापरीक्षण प्रमाणहरू प्राप्त गर्न लेखापरीक्षण कार्यले कार्यसम्पादन कार्यविधिहरू समावेश गर्दछ । जालसाजी वा भूलको कारणबाट वित्तीय विवरणमा हुनसक्ने सारयुक्त गलत विवरणको जोखिमको मूल्यांकन लगायत कार्यविधिको छनौट लेखापरीक्षकको निर्णयमा भर पर्दछ । ती जोखिम मूल्यांकन गर्दा परिस्थितिअनुसार उपयुक्त लेखापरीक्षण कार्यविधिहरू निर्माण गर्नका लागि संस्थाको वित्तीय विवरणको तयारी र उचित प्रस्तुतिसँग सम्बद्ध आन्तरिक नियन्त्रणलाई लेखापरीक्षकले विचार गर्दछ । तर संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारीताको बारेमा राय व्यक्त गर्ने प्रयोजनको लागि विचार गर्दैन ।

२९. अथवा खास क्षेत्राधिकारको कानूनी संरचनाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दावली ।

लेखापरीक्षणले प्रयोग भएको लेखा नीतिको उपयुक्तता र व्यवस्थापनद्वारा गरिएको लेखांकन प्रक्षेपणको औचित्यको मूल्यांकनलाई समेल गर्नुका साथै सूचीको समग्र प्रस्तुतिको मूल्यांकनलाई सामेल गरेकोछ ।

हाम्रो लेखापरीक्षण रायलाई आधार प्रदान गर्नको लागि हामीले प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने हामीलाई विश्वास छ ।

राय

हाम्रो रायमा सबै सारभूत स्रोतहरूमा असार ३१, २०XX को “नोक्सान भएको तर प्रतिवेदन नगरिएको” बीमा सम्बन्धमा भएको दावीको लागि एबीसी(ABC) कम्पनीको दायित्वको सूचीमा भएको वित्तीय सूचनाहरू (नियमकद्वारा स्थापित गरिएको वित्तीय प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्थामा आधारित भएर) तयार पारिएको छ ।

लेखांकनको आधार र वितरणमा रोक

हाम्रो रायलाई परिमार्जन नगरी लेखांकनको आधार वर्णन गर्ने टिप्पणी X को सूचीको सम्बन्धमा हामी ध्यानाकर्षण गर्दछौं । सूची नियमक DEF को आवश्यकता पूरा गर्न एबीसी(ABC) बीमा कम्पनीलाई सहयोग गर्न तयार गरिएको हो । परिणामस्वरूप सूची अन्य प्रयाजनको लागि उपयुक्त नहुन सक्दछ । हाम्रो प्रतिवेदन पूर्णतः कखग बीमा कम्पनी र नियमक डिईएफ(DEF) का लागि लक्षित छ र एबीसी(ABC) बीमा कम्पनी र नियमक डिईएफ(DEF) का अतिरिक्त अन्य पक्षलाई वितरण गरिनु हुँदैन ।

(लेखापरीक्षकको दस्तखत)

(लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मिति)

(लेखापरीक्षकको ठेगाना)